

Briuselis, 2025 m. rugsėjo 3 d.
(OR. en)

12487/25

Tarpinstitucinė byla:
2025/0184 (NLE)

POLCOM 219
SERVICES 52
FDI 47
COLAC 142

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2025 m. rugsėjo 3 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2025) 339 final
Dalykas:	Pasiūlymas TARYBOS SPRENDIMAS dėl Europos Sąjungos ir Pietų Amerikos šalių bendrosios rinkos, Argentinos Respublikos, Brazilijos Federacinės Respublikos, Paragvajaus Respublikos ir Urugvajaus Rytų Respublikos laikinojo susitarimo dėl prekybos sudarymo Europos Sąjungos vardu

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2025) 339 final.

Priedama: COM(2025) 339 final

Briuselis, 2025 09 03
COM(2025) 339 final

2025/0184 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Europos Sąjungos ir Pietų Amerikos šalių bendrosios rinkos, Argentinos Respublikos, Brazilijos Federacinės Respublikos, Paragvajaus Respublikos ir Urugvajaus Rytų Respublikos laikinojo susitarimo dėl prekybos sudarymo Europos Sąjungos vardu

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Pridedamas pasiūlymas yra teisinė priemonė, kuria suteikiami įgaliojimai sudaryti Europos Sąjungos ir Pietų Amerikos šalių bendrosios rinkos, Argentinos Respublikos, Brazilijos Federacinės Respublikos, Paragvajaus Respublikos ir Urugvajaus Rytų Respublikos laikinąjį susitarimą dėl prekybos (toliau – LSP).

Pridedamas pasiūlymas taip pat yra teisinė priemonė, kuria pagal Susitarimo 23.3 straipsnį leidžiama laikinai taikyti LSP Sąjungos ir vienos ar daugiau Susitarimą pasirašiusių MERCOSUR valstybių tarpusavio santykių atžvilgiu, kol bus užbaigtos jam įsigaliooti būtinos procedūros. LSP visiškai įsigalios po to, kai Sąjunga ir MERCOSUR bei keturios Susitarimą pasirašiusios MERCOSUR valstybės užbaigs būtinas vidaus procedūras. LSP numatyta galimybė laikinai taikyti jį visą tarp Sąjungos ir vienos ar daugiau Susitarimą pasirašiusių MERCOSUR valstybių, kad Sąjunga ir ta arba tos Susitarimą pasirašiusios MERCOSUR valstybės, užbaigusios savo atitinkamas vidaus procedūras, galėtų pasinaudoti Susitarimu, kai tik bus pasirengusios ir nelaukdamos, kol visos Šalys užbaigs vidaus procedūras.

Į siūlomą Tarybos sprendimą įtrauktas įgaliojimas laikinai taikyti LSP kaip Tarybos sprendimo, kuriuo suteikiami įgaliojimai jį sudaryti, dalis. Kitaip nei kitais tarptautinių susitarimų laikino taikymo atvejais, laikino LSP taikymo tikslas nėra leisti Šalims laikinai taikyti tam tikras susitarimo dalis, kol Sąjungoje bus užbaigtos būtinos vidaus procedūros, priešingai, norima leisti laikinai taikyti visą LSP tais atvejais, kai Sąjunga yra užbaigusi savo vidaus procedūras, reikalingas LSP įsigaliooti (t. y. tiek Taryba, tiek Parlamentas bus apsvarstę Susitarimą ir jam pritarrę), tačiau tuo metu tą yra padariusios tik kai kurios (bet ne visos) Susitarimą pasirašiusios MERCOSUR valstybės. Atsižvelgiant į tai, tikslingiau pasiūlymą įgaliooti laikinai taikyti Sąjungos ir vienos ar daugiau Susitarimą pasirašiusių MERCOSUR valstybių LSP įtraukti į siūlomą Tarybos sprendimą dėl LSP sudarymo, o ne į Tarybos sprendimą dėl to Susitarimo pasirašymo.

MERCOSUR¹ yra penkta pagal dydį pasaulio ekonomika (be ES), vertinant pagal BVP (2,9 trln. EUR 2023 m.), ir vienuolikta pagal dydį ES prekybos partnerė. Tai svarbi rinka, apimanti daugiau kaip 270 mln. gyventojų ir turinti didelį neišnaudotą prekybos ir investicijų potencialą. ES – pirmoji iš didžiųjų ekonomikų, pasiekusi išsamų prekybos susitarimą su MERCOSUR, ir šis Susitarimas ES eksportuotojams, paslaugų teikėjams ir investuotojams suteiks pradininko pranašumą šiame regione. LSP sustiprins panašiai mėstančių ir patikimų partnerių ryšius ir jis atitinka abiejų šalių įsipareigojimą vykdyti atvirą, tvarią ir taisyklėmis pagrįstą prekybą ir kovoti su protekcionizmu. Juo bus sukurta plataus užmojo ir išsami prekybos santykių sistema, kuri padės užtikrinti ekonominį saugumą ir spręsti aktualius pasaulinius uždavinius.

1999 m. rugsėjo 13 d. Europos Sąjungos Taryba įgaliojo Europos Komisiją pradėti derybas su MERCOSUR ir patvirtino derybinius nurodymus. Derybos buvo vedamos konsultuojantis su Tarybos Lotynų Amerikos ir Karibų regiono darbo grupe. Dėl derybų dalių, susijusių su

¹ Pietų Amerikos šalių bendroji rinka (santrumpa MERCOSUR pagal pavadinimą ispanų kalba) yra pagrįsta regioninės integracijos procesu, pradėtu Argentinos, Brazilijos, Paragvajaus ir Urugvajaus, prie kurio vėliau prisijungė Venesuela (šiuo metu jos narystė sustabdyta) ir Bolivija (vyksta stojimo procesas). ES ir MERCOSUR partnerystės susitarimo Šalys yra tik Argentina, Brazilija, Paragvajus ir Urugvajus.

prekyba, buvo konsultuojamasi su Prekybos politikos komitetu. Derybų procesas truko daugiau nei 25 metus. Derybos dėl su prekyba susijusių dalių buvo politiškai užbaigtos 2019 m. birželio mėn., o dėl politinės ir bendradarbiavimo dalies – 2020 m. birželio mėn. 2023 ir 2024 m. ES ir MERCOSUR vedė derybas dėl papildomų elementų, visų pirma dėl priedo prie skyriaus dėl prekybos ir darnaus vystymosi, įskaitant griežtesnius įsipareigojimus dėl kovos su miškų naikinimu, ir dėl nuostatų, kuriomis MERCOSUR suteikiama daugiau lankstumo vykdant kai kuriuos su pramonės politika susijusius įsipareigojimus (pavyzdžiui, dėl viešųjų pirkimų). 2024 m. gruodžio 6 d. Montevidejuje (Urugvajus) ES ir MERCOSUR bei jos narės užbaigė derybas dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Pietų Amerikos šalių bendrosios rinkos, Argentinos Respublikos, Brazilijos Federacinės Respublikos, Paragvajaus Respublikos ir Urugvajaus Rytų Respublikos partnerystės susitarimo (toliau – EMPS).

Su prekybos ir investicijų liberalizavimu susiję derybų tekstai Komisijos paskelbti 2019 m. rugpjūčio mėn. ir 2024 m. gruodžio mėn.

Derybų rezultatai – dvi teisinės priemonės:

1. EMPS, kuris apims a) politinį ir bendradarbiavimo ramstį ir b) prekybos ramstį, ir
2. LSP, apimsiantis prekybos ir investicijų liberalizavimą.

LSP pasirašytas ... m. d., tuo pačiu metu kaip ir EMPS. Pagal 23.2 straipsnio 1 dalį LSP įsigalios pirmą kito mėnesio dieną po to, kai jos viena kitai raštu pranešė, kad jų atitinkamos šiam tikslui reikalingos vidaus procedūros yra baigtos. LSP nustos galioti ir bus pakeistas EMPS, kai tik šis įsigalios po ratifikavimo.

- **Derėjimas su galiojančiomis šios politikos srities nuostatomis**

LSP nustatyta išsami ES ir MERCOSUR prekybos ir investicijų santykių teisinė sistema. Jis galios iki ES ir MERCOSUR partnerystės susitarimo įsigaliojimo.

LSP pakeis 1995 m. gruodžio 15 d. Madride pasirašyto Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Pietų Amerikos bendrosios rinkos bei jos Šalių bendrojo regionų bendradarbiavimo susitarimo II antraštinę dalį.

LSP visiškai dera su bendra ES partnerystės su Lotynų Amerika ir Karibų jūros regionu vizija, išdėstyta 2023 m. birželio 7 d. priimtame bendrame komunikate Europos Parlamentui ir Tarybai dėl naujos ES ir Lotynų Amerikos bei Karibų jūros regiono santykių darbotvarkės.

Be to, LSP atitinka 2021 m. vasario mėn. komunikatą „Prekybos politikos peržiūra. Atvira, tvari ir ryžtinga prekybos politika“, kuriame prekybos ir investicijų politika glaudžiai susiejama ne tik su pagrindiniais ekonominiais interesais, bet ir su Europos bei visuotiniais standartais ir vertybėmis, daugiau dėmesio skiriant darniam vystymuisi, žmogaus teisėms, kovai su mokesčių vengimu, vartotojų apsaugai ir atsakingai bei sąžiningai prekybai.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

ES ir MERCOSUR LSP visiškai atitinka Europos Sąjungos politikos nuostatas ir dėl jo ES nereikės iš dalies keisti savo taisyklių, reglamentų ar standartų kurioje nors reglamentuojamoje srityje, pavyzdžiui, techninių taisyklių ir produktų standartų, sanitarijos ar fitosanitarijos taisyklių, maisto ir saugos taisyklių, sveikatos ir saugos standartų, taisyklių dėl GMO, aplinkos apsaugos ar vartotojų apsaugos.

Į ES ir MERCOSUR LSP taip pat įtrauktas skyrius dėl prekybos ir darnaus vystymosi, kuriame Susitarimas susietas su bendraisiais darnaus vystymosi tikslais ir konkrečiais tikslais darbo, aplinkos ir klimato kaitos srityse.

Be to, ES ir MERCOSUR LSP užtikrinama viešųjų paslaugų apsauga ir visapusiškai garantuojama vyriausybių teisė reglamentuoti ginant viešąjį interesą – tai vienas pagrindinių principų.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Derybų su MERCOSUR rezultatus Komisija pateikia kaip du atskirus, bet tarpusavyje susijusius susitarimus: LSP ir EMPS.

Pagal Sutartis ir Teisingumo Teismo praktiką, visų pirma jo 2017 m. gegužės 16 d. Nuomonę 2/15 dėl ES ir Singapūro laisvosios prekybos susitarimo, visos sritys, kurioms taikomas LSP, priklauso išimtinai Europos Sąjungos išorės kompetencijai, visų pirma SESV 91 straipsnio, 100 straipsnio 2 dalies ir 207 straipsnio taikymo sričiai.

Todėl LSP turi sudaryti Sąjunga, remdamasi Tarybos sprendimu, priimtu pagal SESV 218 straipsnio 6 dalį, po to, kai gaunamas Europos Parlamento pritarimas.

Pagal SESV 218 straipsnio 7 dalį Taryba gali įgalioti Komisiją Sąjungos vardu patvirtinti Susitarimo pakeitimus, atsižvelgiant, prireikus, į konkrečias sąlygas, kurias Taryba gali nustatyti tokiam įgaliojimui.

Pagal LSP 23.3 straipsnį, laikinai taikyti Susitarimą Sąjungos ir vienos ar daugiau Susitarimą pasirašiusių MERCOSUR valstybių tarpusavio santykių atžvilgiu turi būti įgaliojama SESV 218 straipsnio 5 dalimi pagrįstu Tarybos sprendimu.

• Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Tarybai teikiamas ES ir MERCOSUR LSP neapima jokių klausimų, kurie nepriklauso ES išimtinai kompetencijai.

• Proporcingumo principas

Prekybos susitarimai yra tinkama priemonė patekimui į rinką ir susijusioms išsamių ekonominių santykių su ES nepriklausančia trečiąja šalimi sritims reglamentuoti. Kitų būdų padaryti šiuos įsipareigojimus ir liberalizavimo veiksmus teisiškai privalomais nėra.

Šia iniciatyva tiesiogiai siekiama Sąjungos išorės veiksmų tikslų ir padedama įgyvendinti politinį prioritetą „ES kaip stipresnė pasaulinio masto veikėja“. Ji atitinka Visuotinės ES strategijos gaires, kad būtų galima atsakingai bendradarbiauti su kitomis valstybėmis ir pertvarkyti savo išorės partnerystės ryšius, kad būtų pasiekti ES išorės prioritetai. Ja padedama siekti ES prekybos ir vystymosi tikslų. Pasiūlymas atitinka ES žaliąjį kursą.

Derybos dėl LSP su MERCOSUR vyko pagal Tarybos nustatytus derybinius nurodymus. Derybų rezultatas neviršija to, kas būtina derybų nurodymuose nustatytiems politikos tikslams pasiekti.

- **Priemonės pasirinkimas**

Šis Tarybos sprendimo pasiūlymas teikiamas pagal SESV 218 straipsnio 5 dalį ir 6 dalis, kuriose numatyta, kad Taryba priima sprendimus, kuriais įgaliojama atitinkamai laikinai taikyti tarptautinius susitarimus ir sudaryti tarptautinius susitarimus. Kitų teisinių priemonių, kuriomis būtų galima pasiekti šio pasiūlymo tikslą, nenumatyta.

3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Per derybas su MERCOSUR išorės rangovui buvo pavesta atlikti poveikio tvarumui vertinimą (PTV), kad būtų išnagrinėtas galimas Susitarimo dalies, susijusios su prekyba, ekonominis ir socialinis poveikis ir poveikis aplinkai. PTV buvo remiamasi per derybas ir juo naudojosi derybininkai bei Komisijos tarnybos. Galutinė ataskaita paskelbta 2021 m. kovo 29 d.

Atlikdamas PTV rangovas plačiai konsultavosi su vidaus ir išorės ekspertais, organizavo viešas konsultacijas ir praktinius seminarus, rinko klausimynų atsakymus internetu, rengė dvišalius susitikimus ir pokalbius su pilietine visuomene Europoje ir MERCOSUR šalyse. Konsultacijos rengiant PTV buvo vertinga ir veiksminga platforma, kurioje aktyviai dalyvavo daug pagrindinių suinteresuotųjų subjektų ir pilietinės visuomenės atstovų.

Per visą derybų procesą, be kita ko, prieš kiekvieną derybų ratą ir po jo, Komisija Tarybos Prekybos politikos komitete žodžiu ir raštu informavo ES valstybes nares apie įvairius derybų aspektus ir su jomis konsultavosi. Europos Parlamentas taip pat buvo reguliariai informuojamas ir su juo konsultuotasi Tarptautinės prekybos komitete (INTA) ir ES ir MERCOSUR stebėsenos grupėje. Pasiūlymų projektai ir per derybas parengti tekstai viso derybų proceso metu buvo pateikiami abiem institucijoms. Per visas derybas Komisija taip pat rengė susitikimus ir palaikė ryšį su pilietine visuomene (per pilietinės visuomenės dialogo susitikimus), kad aptartų derybų pažangą ir derybines pozicijas.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

„Poveikio tvarumui vertinimą remiant Europos Sąjungos ir MERCOSUR derybas dėl asociacijos susitarimo“ atliko išorės rangovas „London School of Economics Enterprise“. PTV nagrinėjamas galimas prekybos susitarimo ekonominis ir socialinis poveikis, poveikis žmogaus teisėms ir aplinkai.

Pasibaigus deryboms ir atsižvelgiant į jų rezultatus, Komisijos tarnybos atliko ekonominį derybų rezultatų vertinimą (EDRV).

- **Poveikio vertinimas**

PTV sudaro du vienas kitą papildantys komponentai. Pirma, išsami ekonominio ir socialinio poveikio, poveikio žmogaus teisėms ir aplinkai, kurį prekybos susitarimas, dėl kurio deramasi, galėtų padaryti ES, MERCOSUR šalyse ir kitose susijusiose šalyse, analizė. Antra, plataus masto konsultacijos, kuriose dalyvavo tiek ES, tiek MERCOSUR šalių suinteresuotieji subjektai ir per kurias buvo galima rinkti informaciją ir ją dalytis, konsultuotis ir skleisti rezultatus. PTV suteikia vertingos informacijos rengiant galimas gretutines ir poveikio švelninimo priemones, be kita ko, pateikiant jame pasiūlymus.

Ataskaitoje naudojama dinaminė bendrojo prekybos analizės projekto (GTAP) modelio versija, pagal kurią nagrinėjamas dviejų scenarijų – konservatyvaus ir platesnio užmojo –

poveikis, atsižvelgiant į derybų rezultatus, susijusius su abiejų Šalių tarifinių ir netarifinių priemonių skaičiaus mažinimu. Pagal konservatyvų scenarijų ES BVP iki 2032 m. padidės 10,9 mlrd. EUR (0,1 proc.), o MERCOSUR – 7,4 mlrd. EUR (0,3 proc.), palyginti su baziniu modelio scenarijumi, pagal kurį LSP nesudaromas. Pagal plataus užmojo scenarijų ES BVP padidės 15 mlrd. EUR, o MERCOSUR – 11,4 mlrd. EUR.

EDRV įvertinamas faktinių derybų rezultatų ekonominis poveikis. Kitaip nei PTV, jis nėra pagrįstas prielaidomis dėl numatomų Susitarimo rezultatų. PTV įvertintas dviejų scenarijų – konservatyvaus ir plataus užmojo – poveikis, atsižvelgiant į derybų rezultatus, susijusius su prekybos kliūčių mažinimu taikant tarifines ir netarifines priemones. EDRV įvertinamas ekonominis poveikis, pagrįstas faktinėmis tarifinių ir netarifinių priemonių nuolaidomis. Jame taip pat atsižvelgiama į tai, kad Jungtinė Karalystė nebėra ES narė. Tai paaiškina numatomo Susitarimo poveikio pagal EDRV ir PTV skirtumą. Be to, EDRV analizė atnaujinta siekiant įtraukti pastarojo laikotarpio ES prekybos politikos pokyčius.

- **Reglamentavimo kokybė ir supaprastinimas**

ES ir MERCOSUR LSP REFIT procedūros netaikoma. Vis dėlto jame numatyta supaprastinti prekybos ir investavimo procedūras, sumažinti su eksportu ir investicijomis susijusias išlaidas ir taip padidinti prekybos ir investavimo galimybes abiejų rinkų mažosioms ir vidutinėms įmonėms. Tikėtina nauda, be kita ko, – didesnis skaidrumas, mažesnė dėl techninių taisyklių, atitikties reikalavimų, muitinės procedūrų ir kilmės taisyklių atsirandanti našta, sustiprinta intelektinės nuosavybės teisių ir geografinių nuorodų apsauga, geresnė prieiga prie viešųjų pirkimų konkursų, taip pat specialus skyrius, skirtas padėti MVĮ pasinaudoti pagal Susitarimą atsiveriančiomis galimybėmis.

- **Pagrindinės teisės**

Sąjungos pagrindinių teisių apsaugai pasiūlymas poveikio neturi.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

LSP turės finansinio poveikio ES biudžeto įplaukoms. Tikėtina, kad įsigaliojus LSP bus prarasta 330 mln. EUR muitų pajamų. ES visiškai įgyvendinus LSP (praėjus 15 metų nuo įsigaliojimo) kasmet bus prarandama 1 mlrd. EUR muitų pajamų. Šis įvertis pagrįstas ateinančių 15 metų prekybos raidos projekcija, laikantis prielaidos, kad nesudaroma jokių susitarimų. Numatomas netiesioginis teigiamas poveikis, pavyzdžiui, padidės su pridėtinės vertės mokesčiu susiję ištekliai ir bendrosios nacionalinės pajamos.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Į LSP įtrauktos institucinės nuostatos, kuriomis nustatoma įgyvendinimo organų, nuolat stebėjančių jo įgyvendinimą, veikimą ir poveikį, struktūra. Ši institucinė struktūra bus pakeista EMPS nustatyta struktūra, kai EMPS įsigalios.

LSP institucinių nuostatų skyriumi nustatomos konkrečios Prekybos tarybos, kuri prižiūrės, kaip įgyvendinami LSP tikslai, ir Prekybos komiteto, kuris padės Prekybos tarybai vykdyti pareigas, funkcijos.

Prekybos komitetas prižiūrės specialiuųjų pakomitečių ir kitų pagal LSP įsteigtų organų darbą.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

LSP sukurama nuosekli, išsami ir aktuali teisiškai privaloma ES prekybos santykių su MERCOSUR sistema. Ja bus padedama plėtoti ir įvairinti ekonominius bei prekybos santykius ir taip skatinama prekyba ir investicijos.

Šiuo Susitarimu ES siekia sudaryti kuo geresnes sąlygas savo veiklos vykdytojams MERCOSUR rinkoje. LSP viršijami pagal PPO taisykles galiojantys įsipareigojimai daugelyje sričių, pavyzdžiui, dėl prekybos prekėmis, paslaugų, viešųjų pirkimų, netarifinių kliūčių ir intelektinės nuosavybės teisių, įskaitant geografines nuorodas (GN), apsaugos bei gynimo. Visose šiose srityse MERCOSUR šalys susitarė prisiimti reikšmingų naujų įsipareigojimų, palyginti su PPO sąlygomis. Į LSP taip pat įtrauktos pažangios nuostatos dėl prekybos ir darnaus vystymosi, įskaitant tvirtą įsipareigojimą dėl kovos su miškų naikinimu.

Susitarimas atitinka GATT XXIV straipsnio kriterijus (panaikinti muitus ir kitas prekybos ribojimo nuostatas praktiškai visai šalių tarpusavio prekybai), taip pat panašias GATS V straipsnio nuostatas, susijusias su paslaugomis.

Laikydamosi derybiniuose nurodymuose nustatytų tikslų, Komisija visų pirma užtikrino, kad:

- (1) ilgainiui būtų visiškai panaikinti muitai 91 proc. prekių, kurias ES bendrovės eksportuoja į MERCOSUR. Taip kasmet bus sutaupoma daugiau kaip 4 mlrd. EUR muitų. Pavyzdžiui, MERCOSUR šalys panaikins didelius muitus pramonės produktams, kaip antai automobiliams (35 proc.), automobilių dalims (14–18 proc.), mašinoms (14–20 proc.), cheminėms medžiagoms (iki 18 proc.), drabužiams (iki 35 proc.), vaistams (iki 14 proc.), odiniams batams (iki 35 proc.) arba tekstilei (iki 35 proc.). Susitarimu taip pat bus palaipsniui panaikinti muitai eksportuojamiems ES maisto produktams ir gėrimams, kaip antai vynui (27 proc.), šokoladui (20 proc.), spiritiniams gėrimams (20–35 proc.), sausainiams (16–18 proc.), konservuotiems persikams (55 proc.) arba gaiviesiems gėrimams (20–35 proc.). Be to, pagal Susitarimą ES pieno produktams, visų pirma sūriams, bus taikomas bemuitis režimas nustatant kvotas (šiuo metu taikomas 28 proc. muitų tarifas);
- (2) būtų subalansuotai atverta ES rinka, nes Susitarimu bus panaikinti importo muitai 92 proc. į ES eksportuojamų MERCOSUR prekių. Jautriems žemės ūkio produktams, kaip antai jautienai, cukrui ar paukštienai, lengvatinis režimas taikomas tik ribotiems kiekiams pagal kruopščiai apskaičiuotas tarifines kvotas;
- (3) Argentinos, Urugvajaus ir Paragvajaus atveju pagal Susitarimą būtų visiškai panaikinti (arba nustatyti privalomi nuliniai) eksporto mokesčiai žaliavoms ir pramoninėms prekėms. Juo taip pat sumažinami (Argentinos atveju) arba panaikinami (Urugvajaus, Paragvajaus ir Brazilijos atveju) žemės ūkio prekių eksporto mokesčiai. Kalbant apie pramonines prekes, Brazilija prisiėmė nulinių mokesčių įsipareigojimų dėl svarbių ES ekonomikai įvairinti reikalingų žaliavų (nikelio, vario, aliuminio, plieno žaliavų, plieno, titano). Brazilija išlaikė strateginę laisvę nustatyti eksporto muitus tam tikroms žaliavoms ir tokiais atvejais ES suteikta ne mažiau kaip 50 proc. lengvata bet kokiam Brazilijos ateityje įvestam eksporto mokesčiui ir 25 proc. neviršijanti viršutinė riba;
- (4) galiotų tvirtas dvišalių apsaugos priemonių mechanizmas, leidžiantis ES ir MERCOSUR nustatyti laikinas priemones importui reguliuoti, jei jis padidėja netikėtai ir smarkiai ir tai daro arba gali padaryti didelę žalą jų vidaus pramonei. Šios apsaugos priemonės taip pat taikomos žemės ūkio prekėms, kurioms taikomas

tarifinių kvotų režimas, arba, kai aktualu, gali būti taikomos tik ES atokiausių regionų teritorijoje;

- (5) visiems produktams, neatsižvelgiant į tai, ar jie pagaminti ES, ar į ją importuojami, būtų ir toliau taikomi aukščiausio lygio maisto saugos, gyvūnų ir augalų sveikatos standartai. Galioja atsargumo principas. Susitarime numatyta glaudžiau bendradarbiauti su šalių partnerių valdžios institucijomis ir sparčiau perduoti informaciją apie bet kokią galimą riziką, naudojantis labiau tiesiogine ir veiksmingesne informavimo ir pranešimo sistema;
- (6) būtų įtrauktas išsamus skyrius, skirtas prekybai ir darniam vystymuisi, kuriuo siekiama užtikrinti, kad prekyba padėtų saugoti aplinką ir skatintų socialinį vystymąsi. Šiame skyriuje aptariami tokie klausimai kaip tvarus miškų valdymas ir išsaugojimas, pagarba darbuotojų teisėms ir atsakingo verslo skatinimas. Į skyrių taip pat įtrauktos konkrečios ginčų sprendimo nuostatos ir specialus peržiūros mechanizmas. Be to, jame pateikiamas aiškus įsipareigojimas veiksmingai įgyvendinti Paryžiaus susitarimą dėl klimato kaitos, kurį taip pat sutarta laikyti esminiu EMPS elementu, todėl leidžiama sustabdyti LSP taikymą, jei Šalis pasitraukia iš Paryžiaus susitarimo arba gera valia nustoja būti jo šalis. PDV skyriaus priede pateikiami Šalių įsipareigojimai imtis priemonių, kad nuo 2030 m. būtų sustabdytas tolesnis miškų naikinimas. Tai pirmas kartas, kai prekybos susitarimo, kuriam taikomas ginčų sprendimas, susitariančiosios šalys prisiima individualų teisinį įsipareigojimą sustabdyti miškų naikinimą. Susitarimu taip pat numatomas aktyvus vaidmuo pilietinės visuomenės organizacijoms stebint Susitarimo įgyvendinimą, įskaitant dėl visų su aplinka susijusių klausimų;
- (7) ES subjektams būtų atverta naujų galimybių dalyvauti konkursuose MERCOSUR šalyse, kurios nėra PPO sutarties dėl viešųjų pirkimų narės. Tai pirmas kartas, kai MERCOSUR šalys atvers savo viešųjų pirkimų rinkas. ES įmonės galės dalyvauti konkursuose dėl sutarčių su valdžios institucijomis, pavyzdžiui, centrinės valdžios ministerijomis ir kitomis vyriausybėmis ir federalinėmis įstaigomis, vienodomis sąlygomis su MERCOSUR šalių įmonėmis;
- (8) būtų pašalintos techninės ir reguliavimo kliūtys prekybai prekėmis, visų pirma skatinant taikyti pirmosios šalies atliekamą sertifikavimą ir derinimą pasitelkiant tarptautinius standartus, priimtus ISO, IEC, ITU ir Maisto kodekso komisijos, taip pat kitų tarptautinių standartus nustatančių organizacijų pagal bendrą apibrėžtį, dėl kurios susitarė ES ir MERCOSUR. Susitarta sumažinti besidubliuojančius bandymus elektronikos sektoriaus mažos rizikos srityse. Be to, bus parengtas specialus autotransporto priemonių priedas, kuriuo bus skatinama taikyti JT EEK taisykles ir mažinama besidubliuojančių bandymų šiame sektoriuje;
- (9) būtų įtrauktas išsamus priedas su detaliomis nuostatomis, kuriomis siekiama lengvinti prekybą vynu ir spiritiniais gėrimais, įskaitant vyno gamybos metodų pripažinimą, sertifikavimą ir ženklinimą, laikantis moderniausių ES LPS;
- (10) būtų atverti paslaugų sektoriai ir lengvinama ES ir MERCOSUR tarpusavio prekyba paslaugomis tiek įsisteigus vietoje, tiek tarpvalstybiniu mastu. Susitarimas taikomas įvairiems paslaugų sektoriams, įskaitant verslo paslaugas, finansines paslaugas, telekomunikacijas, jūrų transportą (MERCOSUR pirmą kartą atveria šio regiono jūrų transporto sektorių), pašto ir pasiuntinių paslaugas. Taip pat prisiimta įsipareigojimų dėl įmonių įsisteigimo tiek paslaugų, tiek ne paslaugų sektoriuose. Taip bus užtikrintos vienodos sąlygos ES paslaugų teikėjams ir jų konkurentams MERCOSUR. Teisė reglamentuoti siekiant viešojo intereso yra visiškai išsaugota

visais valdžios lygmenimis. Į Susitarimą taip pat įtrauktos pažangios nuostatos dėl specialistų, pavyzdžiui, vadovų ar specialistų, kuriuos ES įmonės perkelia į savo patronuojamąsias įmones MERCOSUR šalyse, judėjimo verslo tikslais. Be to, įtrauktas nemažas e. prekybai skirtas skyrius – naujovė MERCOSUR partneriams;

- (11) būtų garantuojama aukšto lygio intelektinės nuosavybės teisių apsauga ir gynimas, įskaitant išsamias nuostatas dėl autorių teisių, komercinių paslapčių ir vykdymo užtikrinimo, numatant geresnę apsaugą;
- (12) būtų garantuojama aukšto lygio ES geografinių nuorodų (GN) apsauga ir gynimas, panašūs į taikomus ES, dėl 344 ES aukštos kokybės maisto produktų, vyno ir spiritinių produktų pavadinimų;
- (13) MVĮ skirtu skyriumi būtų užtikrinta, kad jos galėtų visapusiškai pasinaudoti LSP teikiamomis galimybėmis;
- (14) būtų taikomi veiksmingi ginčų sprendimo mechanizmai – dalyvaujant arbitražo kolegijai arba padedant tarpininkui. Į ginčų sprendimo skyrių įtrauktos naujos nuostatos, parengtos remiantis PPO numatyta apskundimo tvarka, kai pažeidimo nėra, – jei šalis mano, kad kitos šalies priemonė panaikina arba iš esmės sumažina Susitarimo teikiamą naudą, ji gali prašyti kolegijos priimti sprendimą šiuo klausimu.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Europos Sąjungos ir Pietų Amerikos šalių bendrosios rinkos, Argentinos Respublikos, Brazilijos Federacinės Respublikos, Paragvajaus Respublikos ir Urugvajaus Rytų Respublikos laikinojo susitarimo dėl prekybos sudarymo Europos Sąjungos vardu

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 91 straipsnio 1 dalį, 100 straipsnio 2 dalį ir 207 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą kartu su 218 straipsnio 5 dalimi, 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punktu ir 218 straipsnio 7 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento pritarimą²,

kadangi:

- (1) pagal Tarybos sprendimą Nr. [XX]]³, Europos Sąjungos ir Pietų Amerikos šalių bendrosios rinkos, Argentinos Respublikos, Brazilijos Federacinės Respublikos, Paragvajaus Respublikos ir Urugvajaus Rytų Respublikos laikinasis susitarimas dėl prekybos (toliau – Susitarimas) buvo pasirašytas [2025 m. d.] su sąlyga, kad jis bus sudarytas vėliau;
- (2) pagal Susitarimo 23.3 straipsnį, Susitarimas turėtų būti laikinai taikomas Sąjungos ir vienos ar daugiau Susitarimą pasirašiusių MERCOSUR valstybių tarpusavio santykių atžvilgiu, kol bus užbaigtos jo įsigaliojimui būtinos procedūros. Sąjungos sutikimas laikinai taikyti Susitarimą Sąjungos ir vienos ar daugiau Susitarimą pasirašiusių MERCOSUR valstybių tarpusavio santykių atžvilgiu pagal Susitarimo 23.3 straipsnio 2 dalį turėtų būti išreikštas kartu su Sąjungos sutikimu laikytis Susitarimo;
- (3) Susitarimas turėtų būti patvirtintas;
- (4) pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 218 straipsnio 7 dalį, tikslinga suteikti Komisijai įgaliojimus Sąjungos vardu tvirtinti tam tikrus Susitarimo pakeitimus, atliekamus Susitarimu įsteigto organo pagal Susitarimo 12.26 straipsnį ir 22.1 straipsnio 6 dalies f punkto ii, iv ir xvi papunkčius;
- (5) pagal Susitarimo 23.7 straipsnio 1 dalį, Sąjungoje Susitarimu asmenims nesuteikiama teisių ar nenustatoma pareigų, išskyrus tas, kurias Šalys yra nustačiusios viena kitos atžvilgiu pagal tarptautinę viešąją teisę,

² OL C , , p.

³ [Įterpti nuorodą.]

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Europos Sąjungos ir Pietų Amerikos šalių bendrosios rinkos, Argentinos Respublikos, Brazilijos Federacinės Respublikos, Paragvajaus Respublikos ir Urugvajaus Rytų Respublikos laikinasis susitarimas dėl prekybos (toliau – Susitarimas) yra patvirtinamas.⁴

2 straipsnis

Kol Susitarimas įsigalios, jis laikinai taikomas Sąjungos ir vienos ar daugiau Susitarimą pasirašiusių MERCOSUR valstybių tarpusavio santykių atžvilgiu pagal Susitarimo 23.3 straipsnį nuo pirmos kito mėnesio dienos praėjus vienam mėnesiui po to, kai atitinkamai viena ar daugiau Susitarimą pasirašiusių MERCOSUR valstybių pranešė Sąjungai, kad atitinkamos Susitarimui laikinai taikyti reikalingos jų vidaus procedūros yra baigtos ir patvirtino, kad sutinka laikinai taikyti Susitarimą⁵.

3 straipsnis

Susitarimo 12.26 straipsnio tikslais visus Susitarimo 12-A–12-E priedų pakeitimus ar ištaisymus, pasikonsultavusi su Prekybos politikos komitetu, Sąjungos vardu tvirtina Komisija.

4 straipsnis

1. Susitarimo 2-D priedo 2 straipsnio 6 punkto ir 22.1 straipsnio 6 dalies f punkto ii papunkčio tikslais visus Susitarimo 2-D priedo 2-D-1 priedėlio dalinius pakeitimus, pasikonsultavusi su Prekybos politikos komitetu, Sąjungos vardu tvirtina Komisija.
2. Susitarimo 2-D priedo 5 straipsnio 4 punkto ir 22.1 straipsnio 6 dalies f punkto iv papunkčio tikslais visus Susitarimo 2-D priedo 2-D-3 priedėlio dalinius pakeitimus, pasikonsultavusi su Prekybos politikos komitetu, Sąjungos vardu tvirtina Komisija.

5 straipsnis

Susitarimo 13.39 straipsnio ir 22.1 straipsnio 6 dalies f punkto xii papunkčio tikslais visus Susitarimo 13-C priedo dalinius pakeitimus, pasikonsultavusi su Prekybos politikos komitetu, Sąjungos vardu tvirtina Komisija.

⁴ Susitarimo tekstas paskelbtas OL L, XXXXX.

⁵ Datą, nuo kurios Susitarimas turi būti laikinai taikomas Sąjungos ir vienos ar daugiau Susitarimą pasirašiusių MERCOSUR valstybių tarpusavio santykių atžvilgiu, *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbia Tarybos generalinis sekretoriatas.

6 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną⁶.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė*

⁶ Susitarimo įsigaliojimo datą *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbs Tarybos generalinis sekretoriatas.

**FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA. PAJAMOS. PASIŪLYMAMS,
KURIE DARO POVEIKĮ BIUDŽETO PAJAMOMS**

1. PASIŪLYMO PAVADINIMAS

Pasiūlymas dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Pietų Amerikos šalių bendrosios rinkos, Argentinos Respublikos, Brazilijos Federacinės Respublikos, Paragvajaus Respublikos ir Urugvajaus Rytų Respublikos laikinojo susitarimo dėl prekybos sudarymo Europos Sąjungos vardu

2. BIUDŽETO EILUTĖS

Pajamų eilutė (skyrius / straipsnis / punktas): 12 skyrius, 120 straipsnis.

Atitinkamų metų (2025 m.) biudžete numatyta suma: 21 082 004 566 EUR

(Tik asignuotųjų pajamų atveju):

Pajamos bus priskiriamos prie šios išlaidų eilutės (skyriaus / straipsnio / punkto):

3. FINANSINIS POVEIKIS

☐ Pasiūlymas neturi finansinio poveikio.

☒ Pasiūlymas neturi finansinio poveikio išlaidoms, bet turi finansinį poveikį pajamoms.

☐ Pasiūlymas turi finansinį poveikį asignuotosioms pajamoms.

Poveikis yra toks:

(mln. EUR (dešimtujų tikslumu))

Pajamų eilutė	Poveikis pajamoms	12 mėn.	2026 m.
12 skyrius, 120 straipsnis	247,5 mln. EUR	Numatoma, kad įsigalios 2026 m. pradžioje	0
12 skyrius, 120 straipsnis			

Padėtis pradėjus taikyti priemonę					
Pajamų eilutė	[N+15]	[N+16]	[N+17]	[N+18]	[N+19]
12 skyrius, 120 straipsnis	1 mlrd. EUR	1 mlrd. EUR	1 mlrd. EUR	1 mlrd. EUR	1 mlrd. EUR
Skyrius / straipsnis / punktas ...					

(Tik asignuotųjų pajamų atveju, su sąlyga, kad biudžeto eilutė jau žinoma):

Išlaidų eilutė ⁷	N metai	N+1 metai
Skyrius / straipsnis / punktas ...		
Skyrius / straipsnis / punktas ...		

Išlaidų eilutė	[N+2]	[N+3]	[N+4]	[N+5]
Skyrius / straipsnis / punktas ...				
Skyrius / straipsnis / punktas ...				

4. KOVOS SU SUKČIAVIMU PRIEMONĖS

5. KITOS PASTABOS

Dėl siūlomo sprendimo papildomų sąnaudų (išlaidų), kurias tektų apmokėti iš ES biudžeto, neatsiras.

LSP turės finansinio poveikio ES biudžeto įplaukoms. Tikėtina, kad įsigaliojus LSP bus prarasta 247,5 mln. EUR muitų pajamų⁸. ES visiškai įgyvendinus LSP (praėjus 15 metų nuo įsigaliojimo) kasmet bus prarandama 1 mlrd. EUR muitų pajamų. Šis įvertis pagrįstas ateinančių 15 metų prekybos raidos projekcija, laikantis prielaidos, kad nesudaroma jokių susitarimų.

Numatomas netiesioginis teigiamas poveikis, pavyzdžiui, padidės su pridėtinės vertės mokesčiu susiję ištekliai ir bendrosios nacionalinės pajamos.

⁷ Naudoti tik jeigu reikia.

⁸ Apskaičiuota, kad prarastos pajamos – 247,5 mln. EUR, atėmus surinkimo išlaidas (25 proc. atskaityta iš 330 mln. EUR prarastų pajamų įverčio).